RAMAZAN AYININ HİLÂLİNİ HER MÜSLÜMANIN GÖRMESİ ŞART MIDIR?

﴿هل يشترط أن يرى هلال رمضان كل واحد من المسلمين؟﴾

[Türkçe – Turkish – تركي]

Muhammed Salih el-Muneccid

Terceme : Muhammed Şahin

Tetkik : Ümmü Nebil

2010 - 1431

islamhouse.com

﴿هل يشترط أن يرى هلال رمضان كل واحد من المسلمين؟ ﴾

« باللغة التركية »

محمد صالح المنجد

ترجمة: محمد بن مسلم شاهين

مراجعة: أم نبيل

2010 - 1431

islamhouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

SORU:

Şu hadisi delil göstererek Ramazan ayının hilâlini kendi gözleriyle görmedikçe oruca başlamayan kimse hakkında hüküm nedir?

((صُومُوا لِرُؤْيَتِهِ وَأَفْطِرُوا لِرُؤْيَتِهِ، فَإِنْ غُمَّ عَلَيْكُمْ فَأَكْمِلُوا الْعِدَّةَ ثَلاَثِينَ.)) [متفق عليه]

"(Ramazan ayının) **hilâlini gördüğünüzde oruç tutun.**(Şevvâl ayının) **hilâlini gördüğünüzde de bayram edin. Eğer** (Şaban ayının hilâli) **size görünmezse,** (oruca başlamak için Şaban ayını,bayram etmek için ise Ramazan ayını) **otuz güne tamamlayın."**[1]

Bu hadisi delil göstermeleri doğru mudur?

CEVAP:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Müslümanlardan adâletli bir kimsenin şâhitliği ile Ramazan ayının hilâlinin görüldüğü sâbit olduğu zaman oruca başlamak gerekir.

Nitekim bedevîlerden birisi, Ramazan ayının hilâlini gördüğünü söylediğinde, Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- oruca başlamayı emretmişti.

((صُومُوا لِرُؤْيَتِهِ وَأَفْطِرُوا لِرُؤْيَتِهِ، فَإِنْ غُمَّ عَلَيْكُمْ فَأَكْمِلُوا الْعِدَّةَ ثَلاَثِينَ.)) [متفق عليه]

"(Ramazan ayının) **hilâlini gördüğünüzde oruç tutun.**(Şevvâl ayının) **hilâlini gördüğünüzde de bayram edin. Eğer** (Şaban ayının hilâli) **size görünmezse,** (oruca başlamak için Şaban ayını,bayram etmek için ise Ramazan ayını) **otuz güne tamamlayın."**[2]

Hadisini,herkesin hilâli kendisinin görmesi gerektiği,aksi takdirde oruca başlamaması gerektiğine delil olarak göstermeleri, doğru değildir. Çünkü hadis, hilâl görüldüğü zaman -müslümanlardan adâletli bir kimse bile olsa- oruca başlama konusunda genel bir hitaptır.[3]

Yine,bütün müslümanların üzerine oruca başlamanın farz olması için, müslümanlardan adâletli ve güvenilir birisinin hilâli görmesinin yeterli olduğuna

---

1 Buhârî, hadis no:1909, Müslim, hadis no: 1081
2 Buhârî, hadis no:1909, Müslim, hadis no: 1081
3 İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi Fetvâları, cilt:10, sayfa: 94

delâlet eden delillerden birisi de, Abdullah b. Ömer'in -Allah ondan ve babasından râzı olsun- rivâyet ettiği şu hadistir:

((تَرَاءَى النَّاسُ الْهِلاَلَ فَأَخْبَرْتُ رَسُولَ اللهِ ﷺ أَنِّي رَأَيْتُهُ، فَصَامَهُ وَأَمَرَ النَّاسَ بِصِيَامِهِ.)) [رواه أبو داود]

"İnsanlar (sahâbe), **hilâli birlikte görmek için toplandılar. Ben de hilâli gördüğümü Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-'e tek başıma haber verdim. Bunun üzerine Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem- oruca başladı ve insanlara da oruca başlamalarını emretti."**[1]

Bazı bid'at ehli, "insanın, Ramazan hilâlini kendisi görmedikçe oruç ona farz olmaz" sapık inancından dolayı, diğer müslümanlardan geri kalarak oruca sonra başlamaktadırlar. Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'den rivâyet olunan hadisler, onları reddetmektedir.

Üstelik onlara şunu sormak lazım:

O halde gözleri görmeyen veya zayıf gören kimse, ne yapar?

Durum, Allah Teâlâ'nın şu âyette buyurduğu gibidir:

﴿فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى ٱلْأَبْصَٰرُ وَلَٰكِن تَعْمَى ٱلْقُلُوبُ ٱلَّتِي فِي ٱلصُّدُورِ ﴿٤٦﴾﴾

[سورة من الحج الآية: ٤٦]

"Ne var ki gözler kör olmaz, fakat sinelerdeki kalpler kör olur."[2]

Dosdoğru yola ileten ancak Allah Teâlâ'dır.

---

[1] Ebû Dâvûd, Kitabu's-Savm, Ramazan Hilâlini Görmede Bir Kişinin Şâhitliğinin Yeterli Olacağı Bâbı, hadis no:1995

[2] Hac Sûresi:46